

ROYAL BLOODIN MUSIIKIN TUTKINTOKEIKAN TOTEUTUS JA MENETELMÄT

Otto Kaariniemi
Opinnäytetyö (AMK)
Kevät 2025
Musiikin tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Musiikkipedagogin tutkinto-ohjelma
Musiikkipedagogi

Tekijä: Otto Kaariniemi

Opinnäytetyön otsikko: Royal Bloodin musiikin soittaminen: Analyysi ja havainnot

Työn ohjaaja: Vanessa Rodrigues da Cunha

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2025

Sivumäärä: 25

Opinnäytetyössä kerrotaan Royal Blood -aiheisen B-tutkintokonserttini toteutuksen menetelmistä ja tekotavoista sekä niiden mukanaan tuomista oivalluksista. Tutkin Mike Kerrin poikkeuksellista tapaa toteuttaa Royal Bloodin omintakeinen sointi ja analysoin minkälaisista elementeistä kyseinen sointi koostuu. Taustatiedon löytäminen tähän työhön oli välillä vaikeaa, koska aiheesta on faktatietoa saatavilla vähän. Oman tutkintokonserttini toteutus vaati näin ollen paljon omaa tutkiskelua efektien, basson ja vahvistimien kanssa sekä vanhan opitun tiedon ja uuden tiedon yhdistämistä yhdeksi osaamiskokonaisuudeksi.

Tavoitteeni omassa tutkintokonsertissani oli päästä mahdollisimman lähelle Royal Bloodin sointia. Isoin haaste tavoitteeseen pääsyssä oli oma laitteistoni. Halusin toteuttaa tämän projektin täysin omalla, jo olemassa olevalla laitteistolla ja soittimilla.

Omat soittimeni, efektipedaalini ja vahvistimeni eroavat kuitenkin aika paljon Mike Kerrin käyttämistä laitteista. Opinnäytetyössäni esittelen omaa kalustoani sekä sitä, kuinka lähelle alkuperäistä sointia onnistuin sillä pääsemään.

Tutkintokonserttiin valmistautuminen oli isoin osa keikan toteutusta. Valmistautuminen kesti omalta osaltani puoli vuotta. Lähteet aiheeseen paneutumiseen olivat suurimmilta osin bändin haastattelut ja live-keikat Youtubesta. Myös Mike Kerrin haastattelut nettilehdistä olivat hyödyllisiä. Näiden lähteiden avulla lähdin tutki-
maan omaa kalustoani ja sen mahdollisuuksia toteuttaa haluttu lopputulos.

Tutkintokonsertin lopputulos oli erinomainen, tai hyvin lähelle sitä. Haluttuun lopputulokseen päästiin ainakin live-tuotoksessa. Keikka äänitettiin ja kuvattiin tutkintoa arvostelevalle raadin käyttöä varten. Äänityksessä soiva lopputulos ei ollut kuin parhaimmillaan tyydyttävä. Äänityksen ja liven eroavaisuudet on ehdottomasti yksi asia, mitä tulen tutkimaan seuraavissa projekteissa. Tutkintokonsertti järjestettiin yhdessä kahden muun samaan aikaan tutkintokonserttia tekevän kanssa, ”kolmen keikan ilta” -tyylisenä tapahtumana Petrellin saluunassa Oulussa.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in music pedagogy
Bachelor Programme

Author: Otto Kaariniemi

Title of thesis: Playing music of Royal Blood: Analysis and observations

Supervisor: Vanessa Rodrigues da Cunha

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2025

Number of pages: 25

In my thesis, I discussed the methods, techniques, and insights gained from organizing my Royal Blood themed graduation concert. In the thesis I go through my approach to the project and how it came about. I explore Mike Kerr's unique approach to creating Royal Blood's distinctive sound and the elements that comprise it.

Finding background information was challenging due to the limited factual data available on the topic. Executing my graduation concert required extensive personal research into effects, bass, and amplifiers and combining old and new knowledge into a cohesive skill set.

In this project, I wanted to use gear I already had. Preparation played the biggest role in this project. It required studying my gear, studying Mike Kerr's playing methods and how he achieves his sound.

The concert's result was excellent, or at least very close to it. The desired outcome was achieved in the live performance, which was recorded and filmed for the evaluation panel. However, the recorded sound was only satisfactory at best. The differences between live and recorded sound are something I plan to investigate in future projects.

The graduation concert was held as a "three-concert evening" event at Petrellin Saluuna in Oulu, alongside two other students' graduation concerts. This project was a little unusual compared to normal gig as a bass player. Different sounds and usage of effect pedals played a big role.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
SISÄLLYS	4
SANASTO	5
1 JOHDANTO	6
2 ROYAL BLOOD -YHTYE	8
2.1 Royal Blood -sointi	8
2.2 Royal Bloodin historia ja jäsenet	9
2.3 Royal Boodin musiikkityyli ja vaikutteet	10
3 METODOLOGIA.....	11
4 PROJEKTIN KONSEPTI	13
4.1 Projektin bändi- ja kappalevalinnat.....	13
4.2 Toteutuksen perusteet.....	15
4.2.1 Signaaliketju	15
4.2.2 Laitteet ja efektit	16
4.2.3 Signaaliketjun tarkastelu.....	17
5 KONSERTIN VALMISTELU JA HAVAINNOT	21
5.1 Suunnittelu ja valmistelu.....	21
5.2 Edistyminen ja virstanpylväät	21
5.3 Haasteet, ratkaisut ja oivallukset	22
6 POHDINTA	23
LÄHTEET	25

SANASTO

HX Effects	HX Effects on Line 6:n valmistama multiefekti josta löytyy monta erilaista efektiä samasta laitteesta. HX Effects:llä voi myös ohjata muita siihen kytkettyjä efektejä (Line 6.)
kitarasignaali	Tässä opinnäytetyössä kitarasignaalilla tarkoitetaan bassosignaalia, joka on nostettu oktaavilla tai kahdella oktaavilla ylös. Kyseessä on siis bassolla soitettu, kitaraa imitoiva ääni.
mute	Mute -käsite tarkoittaa signaalin vaimennusta. Mute voi olla esimerkiksi viritinpedaali, joka katkaisee signaalin pedaalista eteenpäin päälle kytkettäessä.
pitch shifter	Pitch shifter on efektilaite jolla voidaan nostaa tai laskea äänen korkeutta, yleensä oktaavilla ylös tai alas. Suomen kielellä pitch shift on sävelkorkeuden siirto. HX Effectsissä oleva pitch shifter mahdollisesti sävelkorkeuden siirron portaattomasti kahteen oktaaviin asti (Line 6.)
signaaliketju	Signaaliketju on järjestys, missä signaali kulkee bassolta efektien ja vahvistimen läpi äänentoistojärjestelmään.
stompbox	Tässä opinnäytetyössä stomp box -termi tarkoittaa pedaalimallin efektiä. Kyseessä on siis kevyt pedaalimallinen efekti, joka sijaitsee yleensä pedaalilaudassa, tai on muuten helposti soittajan ulottuvilla esimerkiksi lavalla soittaessa.

1 JOHDANTO

Royal Blood -yhtye tuli minulle tutuksi veljeni suosittelusta vuotta ennen tutkintokonserttia. Musiikki veti minua heti puoleensa, ja kuuntelin Royal Bloodia paljon. Alusta asti olin haltioitunut siitä, miten Mike Kerr toteuttaa sointimaailmansa ja millä laitteilla. Yritin löytää musiikista vinkkejä, joiden avulla voisin itse toteuttaa saman omalla kalustolla. Noin puoli vuotta ennen tutkintokonserttiani päätin ottaa konsertin aiheeksi Royal Bloodin musiikin. Totesin, että pystyn toteuttamaan konsertin omalla kalustolla, vaikka se eroaakin merkittävästi Mike Kerrin julkitulleista käyttämistä laitteista.

Projektissani oli monta tavoitetta. Tärkein tavoite oli saada noin 45 minuutin setti musiikkia soitettavaksi B- tutkinnon taiteelliseen osuuteen. Halusin soittaa jotain merkityksellistä ja hyödyllistä itselleni. Halusin myös tuoda yleisölle uutta näkökulmaa basson soittoon. Royal Blood -aiheinen tutkintokonsertti sopi tähän täydellisesti. Projekti tarjosi paljon, ajoittain vähän liikaakin haastetta sekä soitannollisesti että soinnillisesti. Projektissa pääsin tekemään asiat eri tavalla kuin normaalisti. Basistina asioita piti katsoa myös kitaristin näkökulmasta. Pääsin laajentamaan omaa osaamistani niin efektien käytön, signaaliketjun, vahvistimien käytön kuin plektrasoitonkin osalta.

Opinnäytetyössäni kerron Royal Bloodin musiikista ja yhtyeen poikkeuksellisesta tavasta toteuttaa täyden kuuloinen rock -yhtye vain kahdella jäsenellä. Avaan päätöksiani valita tietyt kappaleet projektiin. Käyn läpi prosessia sekä sitä mitä kalustoa käytän ja miten käytän efektejä. Konserttiprojekti sisälsi eri vaiheita, jotka kaikki olivat tärkeitä musiikin oppimisen ja kokonaisuuden hahmottamisen kannalta.

Tiedonhaku työtäni varten oli omalla tavallaan hankalaa. Mike Kerrin käyttämistä efekteistä on vain vähän tietoa saatavilla. Hänen signaaliketjunsä on poikkeuksellinen, minkä takia oma laitteiston tutkiminen nousi isoon rooliin. Tärkeää oli kuunnella bändin soivassa äänikuvassa tapahtuvia ilmiöitä ja tehdä niistä oikeanlaisia päätelmiä. Aivan tyhjältä projektia ei tarvinnut kuitenkaan toteuttaa. Apunani käytin yhtyeen haastatteluja nettilehdistä, artikkeleista ja Youtube -videoista.

Soittajakollegoiden kanssa keskustelu oli myös hedelmällistä. Siitä sain uusia näkökulmia ja vertailua omaan lähestymistapaani. Kolmas hyvä lähde oli keskustelupalstojen kansainvälinen basistiyhteisö. Sieltä sain hyviä ideoita ja vinkkejä toteutukseen, vaikkakin tietoa joutui tarkastelemaan kriittisesti. Monesta eri mielipiteestä oli kuitenkin hyötyä.

2 ROYAL BLOOD -YHTYE

Royal Blood on rock-yhtye Brightonista, Englannista. Bändissä on kaksi jäsentä, Mike Kerr (laulu ja basso) ja Ben Thatcher (rummut) (Kerr&Thatcher tammikuu 2021, 0:40-1:30 min.) Yhtyeen poikkeuksellinen sointi syntyy Kerrin tavasta yhdistää soitossaan basson ja kitaran osuudet. Kerr soittaa pelkästään bassoa, mutta erilaisten efektien ja vahvistimien läpi saa basson kuulostamaan kitaralta. Oikein rakennettu signaaliketju mahdollistaa basso- ja kitarasointien yhtäaikaisen käytön. Ben Thacherin napakka soittotyyli ja isot rumpusoinnit yhdistettynä Kerrin isoon ja kovaääniseen sointipalettiin tekevät yhtyeestä vakuuttavan rock-yhtyeen

2.1 Royal Blood -sointi

Mike Kerr kertoo soinnin syntymisestä seuraavaa: "My bass sound, like most creative endeavours, is really a result of necessity," Kerr says. "Early on, it was obvious we needed to make up for the lack of members in the band by adding more amplifiers." (Edwards 25.8.2024.) Basson ja kitaran yhdistävän soinnin perusta on jaetussa signaaliketjussa. Yksinkertaistettuna ketju on seuraavanlainen: bassosta lähtevä signaali jakautuu kahteen eri signaaliin. Toinen signaali kulkee signaalinjakajan läpi bassovahvistimeen ja toinen oktaavipedaalin läpi kitaravahvistimeen (Johnson 21.8.2014.) Nostamalla basson äänialan pedaalin avulla oktaavia ylemmäs saavutetaan kitaran ääniala. Kun oktaavilla nostettu signaali ajetaan särötetyn kitaravahvistimen läpi, se alkaa muistuttamaan kitaralle ominaista sointia. Näiden kahden signaalin yhdistetty sointi alkaa kuulostamaan kolmiulotteiselta ja "isolta".

No Treble -lehden haastattelussa (Johnson 21.8.2014) Kerr kertoo käyttäneensä paljon aikaa kokeillen erilaisia pedaaleita ja miten niitä voisi käyttää muiden pedaalien rinnalla. Lopulta syntyi Royal Bloodin sointi. Tutkintokonserttini valmistumisprosessi oli samankaltainen. Tiesin tosin jo etukäteen minkälaista sointia yritän toteuttaa, mutta se vaati signaaliketjun järjestyksen muutoksia ja eri pedaalien kokeilua. No Treble -lehden haastattelussa (Johnson 21.8.2014) Kerr kertoo käyttävänsä Fenderin vahvistimia. Hänellä on kolme Fenderin supersonic-

kitaravahvistinta, joiden läpi kitarasignaali ajetaan. Bassosignaali taas kulkee Fenderin Bassman 8x10 bassokaapin läpi. Kerr käyttää muun muassa Gretch Electromatic Jr. bassoa, sekä Fenderin Jaguaria. Kokemukseni mukaan basson merkitys soinnin kannalta on tässä kontekstissa vähäinen, sillä signaali menee niin monen efektin läpi, että basson ominaissointi häviää. Keskustelen aiheesta lisää myöhemmässä vaiheessa tutkimustani.

2.2 Royal Bloodin historia ja jäsenet

Royal Blood on perustettu vuonna 2011. Alun perin yhtyeessä oli kolme jäsentä, Mike Kerr (laulu ja basso), Joe Dennis (kitara) ja Matt Swan (rummut). Denniksen lähdettyä Kerr ja Swan jatkoivat duona. Tällöin Kerr alkoi tutkia keinoja täyttää kitaristin jättämä tyhjiö efektejä apunaan käyttäen. Asuttuaan yhdeksän kuukautta Australiassa Kerr lähti yksin takaisin Englantiin. Loppuvuodesta 2012 Kerr ja Thacher päättivät jatkaa Royal Bloodin parissa kahdestaan (Edwards 25.8.2024).

Kerr ja Thacher alkoivat tehdä musiikkia yhdessä ja viettivät paljon aikaa studiolla. Näin Kerr kertoo itse Dig! -lehden haastattelussa: "Most of the music came out of playing in the studio together. My only real memories are being there every day and hashing it out. It's all a bit blurry." (Edwards 25.8.2024)

Royal Blood julkaisi debyyttisinglen "Out Of The Black" marraskuussa 2013. Se nousi nopeasti Englannin listaykköseksi ja toi yhtyeen ison yleisön tietoisuuteen. Seuraavana keväänä bändi julkaisi kaksi muuta singleä. Elokuussa 2014 ilmestyi bändin ensimmäinen kokopitkä albumi nimeltään "Royal Blood". Debyyttialbumi nousi debyyttisinglen tavoin nopeasti listaykköseksi. Albumi rikkoi debyyttialbumin myyntiennätyksiä Englannissa. (Barker 16.9.2014)

Royal Blood on julkaissut yhteensä neljä kokopitkää albumia tämän opinnäytetyön kirjoitushetkellä, keväällä 2025. Toinen albumi "How Did We Get So Dark" ilmestyi vuonna 2017, kolmas albumi "Typhoons" vuonna 2021 ja viimeisin "Back To The Water Below" vuonna 2023. Omassa tutkintokonsertissa soitin vain ensimmäisen kahden levyn kappaleita.

2.3 Royal Bloodin musiikkityyli ja vaikutteet

Royal Blood määrittää itsensä rock/alternative rock -yhtyeeksi, ja vähän kaikkea siltä väliltä (Kerr&Thatcher tammikuu 2021, 0:40-1:30 min). Yhtyeen musiikkia on vaikea kategorioida mihinkään rock-musiikin alakategoriaan, joten Royal Bloodin nimittäminen yksinkertaisesti rock-yhtyeeksi on kelvollista. Musiikkityyli on uniikkia myös toteutustavan ja kokoonpanon vuoksi. No treble -lehden haastattelussa (Johnson 21.8.2014) Kerr sanoo, että yhtyeen luovuus johtuu yhtyeen pienestä koosta. Vaikka rock-musiikkia on tehty jo kauan, yhtyeen sointi tekee siitä uniikin kuuloista, vaikkakin totuttuja rock -musiikin elementtejä musiikissa on kuultavissa. Kaksi ensimmäistä albumia edustaa ”perinteistä” Royal Bloodin tyyliä, kun taas kahteen viimeisimpään on tuotu lisää elementtejä pianosta, kosketinsoittimista ja ääniefekteistä. Royal Blood ei kuitenkaan käytä live-esiintymisissä taustanauhoja, vaan heillä on kiertueella mukanaan kosketinsoittaja. Omaa konserttiani varten huomasin, että kitaristin puuttuminen tuo jossain määrin rajoituksia yhtyesovitukseen, mutta myös ruokkii tekemään luovia ratkaisuja. Royal Bloodin musiikissa on kuultavissa luovia ja jopa nerokkaita ratkaisuja, jotka tekevät bändistä uniikin kuuloisen rock-musiikin rintamalla.

Royal Bloodin musiikkiin ovat vaikuttaneet muun muassa The White Stripes, The Black Keys, Muse, Jimi Hendrix ja Led Zeppelin (O’Connell 2014, 77). Esimerkiksi Royal Bloodin viimeisimmältä levyltä kappaleen ”Firing Line” introssa on kuultavissa yhtäläisyyksiä Led Zeppelinin ”Kashmir” – kappaleeseen. Royal Bloodissa bändiin vaikuttaneet tekijät tulevat mielestäni ilmi enemmänkin musiikillisissa valinnoissa. Kuten aiemmin todettiin, bändin sointi on poikkeuksellinen mutta sävellyksistä itsestään on kuultavissa vaikutteita muilta bändeiltä. Tämä on luonnollista, sillä musiikintekijöillä on usein jokin tekijä, joka myötävaikuttaa sävellyksiin tietoisesti tai tiedostamatta.

3 METODOLOGIA

Tutkintokonsertin käytännön toteutus perustui edellisessä luvussa kuvaillulle tiedonhauille, sekä koulutukseni ja harrastuneisuuteni tuomalle aiemmalle teoriaosaamiselle. Esimerkiksi tarvittava musiikinteorian tietämys sekä tarvittava tietämys signaaliketjun rakentamisesta toimi hyvänä pohjana alussa. Projekti vaati kuitenkin myös käytännön kokeiluja. Sointiin liittyvät seikat havainnoidaan kuuntelemalla, joten on tärkeää etsiä ja rakentaa ne käytännön ympäristössä, vaikka lähtökohtaisesti tietyt peruseriaatteet toimivat hyvänä ohjenuorana. Esimerkiksi signaaliketjuun oktaavipedaali kannattaa sijoittaa ennen säröä, jotta oktaavipedaali saa mahdollisimman puhdasta signaalia ja toimii parhaalla mahdollisella tavalla (Branton, J. s.a.).

Projektin edistyminen synnytti uusia oivalluksia liittyen toivotunlaisen soinnin syntymiseen. Esimerkiksi basson valintaa tehdessä oli merkillepantavaa, että efektien läpi soitettuna itse basson merkitys lopulliseen kitaramaiseen sointiin on vähäinen. Basson ominaissointi häviää vahvasti efektoidussa signaalissa ja basson ainoa vaikutus sointiin kitarasignaalisissa onkin efektien toimivuus. Joillain bassoilla efektit eivät toimineet yhtä hyvin kuin toisilla, mutta vaikutus oli lopulta vähäinen. Konserttiin päädyttiin valitsemaan precision bass -tyylinen instrumentti, sillä se oli helppo soittaminen plektran kanssa muun muassa leveän kielivälin takia. Edellä mainittujen asioiden ratkomiseen tarvittiin paljon käytännön tutkimusta ja havaintojen tekemistä. Käytännönläheinen toimintatapa sopii itselleni parhaiten, sillä tämäntyyppinen tekeminen on mielekästä ja silloin tuloksetkin ovat usein hyviä.

Ennen käytännön tutkimusta piti löytää lähdemateriaalia, jonka pohjalta lähtisin toteuttamaan omaa projektiani. Livetaltioinnit Royal Bloodin konserteista olivat parasta mahdollista lähdemateriaalia. Videoista sain apua niin sointien toteuttamiseen kuin soitannollisiin asioihin. Joillain videoilla myös näkyi Kerrin tapa soittaa kappaleita, mikä oli hyödyllistä projektin kannalta: pelkän kuulokuvan perusteella en osannut toteuttaa joitain, esimerkiksi sormitusteknisiä, asioita. Jotkin sormitustekniset kuviot soitin itse eri tavalla kuin Kerr löydettyäni itselleni

paremman tavan toteuttaa em. kuviot. Kerr pitää suurimman osan signaaliketjustaan salassa, mutta joitakin vinkkejä soinnin toteutuksesta on julkisuudessa (Johnson 21.8.2014). Soinnin rakentumisen osalta lähdemateriaalia oli niukasti saatavilla, mutta tärkeimmät palaset löytyivät haastatteluista sekä live- videoilta. Projekti eteni käytännössä niin, että etsin lähteistä vinkkejä ja apua ongelmiin ja saatuani ideoita, siirsin ne heti käytännön kokeiluun. Tämä oli tehokas tapa siirtää tieto käytäntöön.

4 PROJEKTIN KONSEPTI

Tämä projekti sai alkunsa ensikohtaamisestani Royal Bloodin musiikin kanssa, joka teki minuun syvän vaikutuksen. Päätin, että haluan järjestää konsertin, jossa soitan yhtyeen musiikkia. Royal Bloodin musiikissa minua kiehtoi erityisesti Mike Kerrin innovatiivinen tapa tehdä musiikkia aivan uudella ja poikkeuksellisella tavalla. Tämä projekti tarjosi minulle haasteen oppia uutta bassonsoitosta sekä efektoinnista.

Seuraavissa osioissa analysoin projektin bändi- ja kappalevalinnat sekä toteutuksen perusteet.

Tässä linkki tutkintokonserttini tallenteeseen:

<https://youtu.be/JVRGUfV6y2o>

4.1 Projektin bändi- ja kappalevalinnat

Tutkintokonserttini sopi mainiosti projektin toteutukseen. Projekti vastasi B-tutkinnon asettamia vaatimuksia. Olen jo pitkään ollut kiinnostunut efektien käytöstä bassolla ja mahdollisuudesta venyttää soittimelle tyyppillistä sointipalettia. Esimerkiksi syntetisaattoribasson imitoinnista perinteisellä sähköbassolla efektien avulla olen ollut kiinnostunut jo kauan. Aikaisemmissa soittoprojekteissani olen päässyt tekemään ja kokeilemaan erilaisia saundeja. Royal Bloodin musiikki tuntui sopivalta haasteelta opetella uudenlaista lähestymistapaa sekä efekteihin että itse basson soittoon.

Iso myötävaikuttava tekijä projektin valinnassa oli oma heikkouteni plektrasoitossa. Kerr soittaa plektralla, mikä oli itselleni heikko osa-alue basson soitossa. Tässä projektissa pääsin harjoittelemaan plektralla soittoa, sillä sormilla soitin ainoastaan 32 tahtia koko konsertissa. Kerrin plektrasoitto on monipuolista, sillä se yhdistää basson- sekä kitaransoitolle ominaisia plektrateknisiä asioita.

Projektin valinnassa oli myös itsekäs näkökulma. Halusin toteuttaa konsertin mahdollisimman pienellä kokoonpanolla. Ison yhtyeprojektin toteutus olisi vaatinut enemmän nuottien tekoa, kappaleiden sovitusta ja järjestelyä. Esimerkiksi harjoitusten sopiminen on paljon vaikeampaa, kun kokoonpanossa on enemmän jäseniä. Yhtyeeni koostui loppujen lopuksi neljästä jäsenestä. Yhtyeessä minun lisäksi oli rumpali, laulaja sekä taustalaulaja. Itselläni laulutaito ei riitä laulamaan Royal Bloodin kappaleita, joten tarvitsin laulajan. Laulaja soitti myös koskettimia yhdessä kappaleessa. Taustalaulu taas toi eloa sointimaailmaan.

Projektini kappalevalinnat

Projektini kappaleet kahta lukuun ottamatta on valittu Royal Bloodin kahdelta ensimmäiseltä albumilta. Kahden ensimmäisen albumin kappaleet olivat toteutettavissa omilla laitteillani. Kolmannen albumin sointimaailma on niin kehittynyttä, että en nähnyt mahdollisuutta toteuttaa sitä omalla tietotaidolla ja kalustolla. Kolmannen albumin kappaleet olisivat myös vaatineet kosketinsoittajan ottamisen bändiin, mikä ei ollut vaihtoehto. Neljäs albumi ilmestyi vasta tutkintokonserttini jälkeen. Kaikissa valituissa kappaleissa oli omat soitannolliset tai soinnilliset erityispiirteensä jotka halusin toteuttaa. Kappaleiden valintoja tehdessä oli selvää, että jokaiseen valituksi tulevaan olisi tärkeää löytää uudenlainen tulokulma. Valitsin tutkintooni myös kaksi muuta kappaletta, joista toinen oli soolokappale, joka pohjautui basisti Ariane Capin etydirajoitukseen. Toinen kappale oli Nothing But Thieves -yhtyeen kappale *Trip Switch*. Halusin tehdä tästä kappaleesta Royal Blood -tyylisen version.

Alla konsertin kappaleet esittämisyjärjestyksessä:

- Loose Change
- Figure It Out
- Little Monster
- How Did We Get So Dark?
- Etydi – Ariane Cap
- Ten Tonne Skeleton
- Sleep
- Lights Out

- Trip Switch – Nothing But Thieves
- Hole In Your Heart
- Out Of The Black

4.2 Toteutuksen perusteet

Toteutuksen perusteet koostuvat useasta palasesta, joista kaikki ovat tärkeitä projektin onnistumisen kannalta. Näitä ovat signaaliketju, laitteet ja efektit sekä signaaliketjun analysointi. Elementtien ymmärtäminen ja hallinta toimivat käsi kädessä ja hyvä kokonaisuus rakentuu elementtien ollessa tasapainossa. Seuraavassa osiossa analysoin näitä elementtejä tarkemmin.

4.2.1 Signaaliketju

Kitarasignaalin signaaliketju pääpiirteittäin:

basso – kompressori – pitch shifter (oktaavi ylös) – särö – signaalin vaimennin (mute) – vahvistin.

Bassosignaali oli suoraviivaisempi:

basso – kompressori – signaalin vaimennin – etuaste – DI- boksi – vahvistin.

Signaaliketjun rakentaminen alkoi perusasioista. Tässä luvussa kerrotaan perusteet signaaliketjun tekemiseen tässä projektissa. Käyn myöhemmin läpi oman laitteistoni sekä niiden käyttötarkoituksen tässä kontekstissa.

Ensimmäinen tavoite oli saada basso kuulostamaan kitaralta. Bassosignaali piti siis nostaa yhden ja välillä kahden oktaavin verran ylös. Tämän tein oktaavipedaalin avulla. Tämä ei kuitenkaan saanut bassoa vielä kuulostamaan uskottavasti kitaralta. Mike Kerrin saundille ominaista on erilaisten säröjen käyttö, joten lisäsin Pitch shifterin jälkeen säröpedaalin. Projektissani käytin säröpedaaleja sekä

vahvistimien omia säröjä. Seuraava askel oli saada basso- ja kitarasignaali käyttöön yhtäaikaaisesti, eli signaali täytyi jakaa. Signaalini jakautui lopulta neljään eri kanavaan. Signaali meni yhteen bassovahvistimeen ja kolmeen kitaravahvistimeen.

Kuvassa 1 on tutkintoa arvioivalle raadille lähettämäni signaaliketjua sekä laitteistoa havainnollistava kuva.

Bassosignaali: Basso – Harmonist – Kompura – Pitch Shift (biisin mukaan) – Send2 (pan 100% left) – Sansamp – Viritin(mute) – Noble – FOH ja Aguilar AG700/SL 4x10
 Kitarasignaali 1: Basso – Harmonist – Kompura – Pitch Shift (biisin mukaan) – Pitch shift (oct up) – OD/Fuzz – Noise Gate – Main Out L – Mad Professor
 Kitarasignaali 2: Sama kuin kitara 1 mutta ulos Main Out R – Sub 'N' Up (Mute) – Marshall DSL40
 Kitarasignaali 3: Basso – Harmonist – Kompura – Pitch Shift (biisin mukaan) – Pitch shift (oct up/+2 oct up) – Noise Gate – Mute – Send1 (pan 100% Right) - Vox (Vahvistimen oma särö)

KUVA 1. Signaaliketjun havainnollistus.

4.2.2 Laitteet ja efektit

Alla on luettelo käyttämästäni laitteista ja efekteistä sekä niiden alkuperäinen käyttötarkoitus. Joitakin pedaaleja käytin eri tarkoitukseen kuin mihin ne ovat

suunniteltu. Esimerkiksi TC- Electronicin Sub 'N' Up- oktaavipedaalia käytin signaalin vaimennukseen (mute), koska siihen käyttöön tarkoittamani viritinpedaali aiheutti häiriöääntä päälle kytkettäessä. Viritinpedaalin ollessa päälle kytkettynä signaali ei jatka pedaalista eteenpäin (Seah. s.a.)

Laitelistaus

Basso:

Tokai TPB-55

Vahvistimet:

Aquilar ag700 + SL 4x10 kaiutinkaappi (bassovahvistin)

Marshall DSL40CR (kitarovahvistin)

VOX VT 50 (kitarovahvistin)

Efektit:

Boss ps-6 Harmonist (Pitch shifter)

HX Effects (multiefekti)

SansAmp Bass Driver DI v2 (etuaste ja di-boksi)

Noble DI (di- boksi)

Sub 'N' Up (pitch shifter)

4.2.3 Signaaliketjun tarkastelu

Seuraavaksi tarkastelen yksityiskohtaisemmin signaaliketjua ja laitteita sekä niiden käyttötarkoitusta.

Basso

Mike Kerr käyttää konserteissaan useaa eri bassoa, joista kukin on eri vireeseen viritetty. Itse käytin bassossa D-standardi virettä, eli sävelaskeleen normaalia alempaa. Tällöin vapaiden kielien sävelet matalimmasta korkeimpaan ovat D-G-C-F. Käytin tästä syystä myös hieman paksumpia kieliä, 50-100 kielisettiä.

Vahvistimet

Bassovahvistin toimi konsertissa monitorina, jotta kuulin itseni soittaessa. Äänentoistoon signaali lähti suoraan Di -boksista. Kitarovahvistimissa oli kaikissa vahvistimen oma särö päällä koko ajan. Kaikki säröt olivat erilaisia, ja lisäsin säröä efekteistä lisää kappaleesta riippuen.

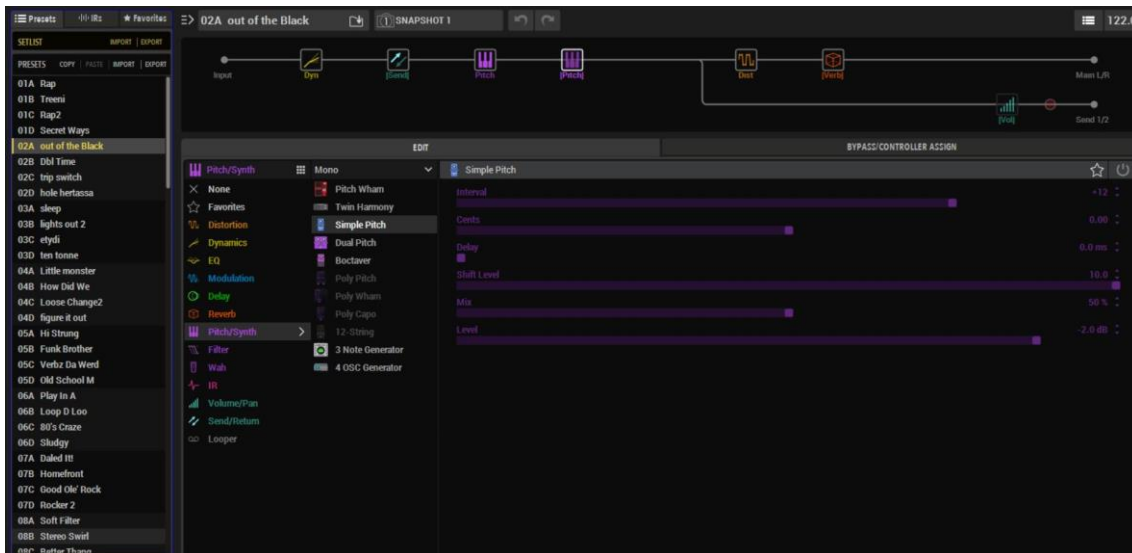
Stomp Box- efektit

Bassosta signaali meni Boss ps-6 pedaaliin. Pedaalista saa pitch shift -efektin joka laskee tai nostaa äänen portaattomasti halutussa ajassa yhden tai kahden oktaavin (Esimerkiksi Loose Change -kappaleen introssa). Halusin efektin signaaliketjun alkuun, jotta efekti vaikuttaisi koko signaaliketjuun kytkettäessä. Sub 'N' Up -pedaali oli ennen yhtä kitarovahvistimista. Pedaalissa oli äänenvoimakkuus nollassa, ja se toimi signaalin vaimennuksena yhdelle kitarasignaaleista. Muut stomp box -pedaalit olivat bassosignaalin. SansAmp toi sointiin vahvistinsointia ja säröä ja viritin sen jälkeen toimi mute -pedaalina aina halutessani vaimentaa pelkän bassosignaalin.

HX Effects

HX Effects oli projektissani tärkein laite, jota ilman konsertti ei olisi ollut mahdollinen. Melkein kaikki efektointi tapahtui laitteen avulla. Laitteessa on paljon efektityyppejä, joissa on paljon eri versioita efektityypeistä. Efektejä voi ketjuttaa haluamassaan eri järjestyksessä ja reitittää eri ulostuloihin. Samanaikaisesti efektejä voi olla päällä maksimissaan yhdeksän (Line 6).

Effectsissä signaaliketju rakennetaan "efektipalikoista". Kuva 2 on HX Edit- työpöytäsovelluksesta, jolla Effectsin käyttö on sujuvaa. Kuvassa näkyvät hyvin efektipalikat ja signaaliketju.

KUVA 2. Kuvakaappaus HX Edit -editointihelmasta.

Effectsissä ensimmäisenä (kompressorin jälkeen) käytin pitch shifter- efektiä, jolla sain basson eri vireeseen. Koska käytin vain yhtä bassoa, minun täytyi saada nopeasti vaihdettua soittimen virettä. Konsertissa käytin neljää eri perusvirettä.

Tämän jälkeen Bassosignaali jakautui kahteen, josta toinen jatkoi ketjua Effectsin sisällä ja toinen (bassosignaali) Send 2 -ulostulosta bassovahvistinta kohti. Tässä huomioitava efektilenkin (send 1&2) panorointi laidoille, koska molempien ollessa käytössä signaali lähtee stereona, eikä yksittäisinä mono -signaaleina (Line 6). Effectsissä signaali jatkui toiseen pitch shifter -efektiin, joka nosti signaalin oktaavilla tai kahdella ylös. Pitch shifterin jälkeen signaali jakautui uudelleen. Toinen signaali meni Send 1 -ulostuloon särön läpi panoroituna toiselle laidalle. Toinen jatkoi Main Out L ja Main Out R -ulostuloihin, nekin säröefektin läpi. Kummastakin ulostulosta signaali lähti omille vahvistimilleen. Näin ollen signaali jakautui yhteensä neljään eri kanavaan, kolmeen kitaravahvistimeen ja yhteen bassovahvistimeen.

Send 1 -ulostuloa ennen oli vielä noise gate -efekti. Noise gate eli kohinaportti on efekti, joka vaimentaa äänen saavutettuaan tietyn kynnyksen. Tällä saa

suodatettua äänestä ei-toivottua, esimerkiksi säröstä aiheutuvaa kohinaa (Fitzwater 20.9.2024).

Kappaleissa signaaliketju vaihteli Effectsin osalta jonkin verran. Esimerkiksi kappaleessa *Sleep* käytin tremolo -efektiä ja *How Did We get So Dark* -kappaleen lopussa käytin pitch shifteriä luomaan kitarasignaaliin perusäänen lisäksi kvintin, jolloin sain signaalin isomman kuuloiseksi. Ohjelmoin myös osan kitara- ja bassosignaalin mute -toiminnoista Effectsiin jotta käyttö olisi sujuvampaa.

5 KONSERTIN VALMISTELU JA HAVAINNOT

Projektin etenemisen kannalta oli tärkeää pitää päiväkirjaa, eli minun tapauksessani muistiinpanoja. Muistiinpanojen teko tapahtui myös digitaalisessa muodossa. HX Effectsiin päivitin signaaliketjua projektin edetessä, sekä poistin vanhoja ideoita. Tässä kappaleessa kerron projektin valmistelusta, etenemisestä sekä haasteista sekä oivalluksia projektin edetessä.

5.1 Suunnittelu ja valmistelu

Projektin valmistelu alkoi musiikin kuuntelulla ja muistiinpanojen tekemisellä. Kuuntelin Royal Bloodin kahta ensimmäistä albumia, ja lähdin hahmottelemaan toteutustapaa. Toteutustapaa mietin kahdelta kantilta, live -äänitteiden ja albumiversioiden kautta. Yhtye toteuttaa musiikillisia asioita eri tavoilla studiossa ja keikoilla. Konsertissani pyrin ottamaan vaikutteita molemmista. Pidin kappaleiden live- sovituksista, ja konsertissa soitimme kappaleita niitä mukaillen.

Alkuvaihe vaati valtavan määrän sointien, signaaliketjun ja etenkin HX Effectsin tutkiskelua ja opiskelua. Etenkin säröt oli vaikea saada kuulostamaan hyvältä. Aloitin hahmottelun yhdellä kitaravahvistimella ja bassovahvistimella. Varsinaista päiväkirjaa en pitänyt, mutta pöydällä olevien satunnaisten paperilappujen nurkat olivat täynnä muistiinpanoja ja ideoita. Musiikin kuuntelu, muistiinpanojen tekeminen ja kokeileminen kulkivat käsi kädessä.

5.2 Edistyminen ja virstanpylväät

Saatuani signaaliketjun perusteet oikein, aloin rakentamaan konsertissa käytettävää signaaliketjua. Muokkasin signaaliketjua kolmelle kitaravahvistimelle sopivaksi. Harjoituksia täydellä kokoonpanolla aloimme pitää kolme kuukautta ennen konserttia. Harjoituksissa huomasin paljon asioita jotka toimivat tai eivät toimineet. Tämän takia oli hyvä, että aloimme harjoittelemaan hyvissä ajoin. Ehdin myös harjoitella laitteiden käyttöä ja efektien kytkemistä kappaleiden aikana.

Sointien muokkausta jatkoin koko projektin läpi, viimeisiin harjoituksiin asti, mikä jälkikäteen ajateltuna ei ollut kovinkaan järkevää.

5.3 Haasteet, ratkaisut ja oivallukset

Projektiin sisältyi muutamia isoja haasteita . Säröjen valinta ja käyttö oli yksi isoimpia kompastuskiviä. Lopputulos säröjen osalta oli tyydyttävä, mutta en ollut siihen täysin tyytyväinen. Säröt kuulostivat tukkoisilta eivätkä ne soineet haluamallani tavalla. Konsertissa säröt kuulostivat riittävän hyvältä, mutta äänitteessä ne ovat kuivan ja karun kuuloiset.

Yllättävän haasteen projektiin toi efektien käyttö soiton aikana. Efektejä vaihdetaan kytkimiä jalalla polkien. Kappaleissa tapahtuu koko ajan sointimuutoksia ja kytkimien polkemista tapahtuu paljon. Iso kehitysaskel tässä tapahtui Effectsiä ohjelmoitaessa. Effectsissä kytkimen saa joko latch- tai momentary -toiminnolle. Latch -toiminnolla kytkintä painaessa efekti menee päälle, ja uudelleen painettaessa pois päältä, kun taas momentary -toiminnolla efekti pysyy päällä niin kauan kuin kytkintä painetaan. Kun jalka nostetaan kytkimeltä, efekti menee pois päältä (Line 6). Tämä helpotti käyttöä esimerkiksi Ten Tonne Skeleton -kappaleessa, jossa piti saada yksi ääni oktaavilla ylös hetkellisesti.

6 POHDINTA

Opinnäytetyön aiheena oli tutkia ja havainnoida tekemääni tutkintokonserttia. Tavoite oli soittaa Royal Blood -yhtyeen musiikkia omia efektejäni ja kalustoani käyttäen. Projektissa saavutettiin hyvä lopputulos. Projekti tuntui alussa hyvin vaikealta toteuttaa. Aloitin valmistelut konserttia varten aikaisessa vaiheessa, mikä oli iso tekijä konsertin hyvässä lopputuloksessa. Pystyin tekemään projektia rauhassa ajan kanssa. Ajatukset ja ideat kehittyivät päässäni hiljalleen, pala kerrallaan. Sain projektista parhaan mahdollisen sen hetkiselällä tietotaidolla. Tässä vaiheessa täytyy myös kiittää muita yhtyeen jäseniä, jotka hoitivat konsertin ammattimaisesti. Erityisesti taidokkaalla rumpalilla oli iso merkitys varsinkin tässä projektissa. Pienen kokoonpanon takia rumpalinkin on otettava enemmän vastuuta soitannollisesti. Tiukasti soittavan rumpalin kanssa oli turvallinen olo lavalla ja soittaminen oli mielekästä, koska yhteistyö soittaessa oli helppoa. Yhtyeen kanssa harjoittelu aloitettiin myös aikaisessa vaiheessa ja sain ideoita ja vinkkejä yhtyeen jäseniltä. Kappaleiden sovitukset ja rakenteelliset muodot rakentuivat harjoituksissa hyvin yhteen.

Tulokset olivat hyviä, vaikka konsertissa itselläni paineet olivat isot. Yleisössä oli paljon kollegamuusikoita, sekä kaksi lautakunnan jäsentä. Osasimme kappaleet hyvin, mutta pieniä jännityksestä aiheutuneita virheitä minulle tapahtui. Onneksi virheet olivat pieniä. Tutkintoa arvioineelta lautakunnalta saatu palaute oli hyvä. Lautakunta oli tyytyväinen kuullessaan tavallisesta poikkeavaa tutkintomusiikkia. Lautakunta oli myös kiinnostunut toteutustavasta ja kyselyitä laitteista tuli paljon. Sain myös muulta yleisöltä hyvää palautetta konsertista.

Tulevaisuuden projekteja ajatellen on muutamia asioita, jotka vaativat vielä opiskelua. Yksi näistä on live- toteutuksen ja äänityksen erilaiset äänen sävyerot. Tässä projektissa äänenlaatu äänitteessä on heikompi live -äänänenlaatuun verrattuna. Tämä vaatii ehdottomasti opiskelua ja tutkiskelua. Tulevaisuudessa aion tehdä enemmän yhteistyötä muiden muusikoiden ja etenkin miksaajien ja tekniikoiden kanssa. Uskon, että monen eri ammattilaisen näkökulma auttaisi ongelmien ratkaisussa.

Opin kuitenkin paljon uutta projektin aikana ja sain paljon uusia näkökulmia musiikin toteuttamiseen ja efektien käyttöön. Kaikki asiat huomioon ottaen, olen hyvin tyytyväinen koko projektiin.

LÄHTEET

Barker, E. 16.9.2014. Royal Blood: Everything You Need To Know About The Brighton Duo. NME. Luettavissa: <https://www.nme.com/photos/royal-blood-everything-you-need-to-know-about-the-brighton-duo-1409001>. Luettu: 18.3.2025.

Branton, J. s.a. Pedal Partners: Combining Octave with Other Effects. Boss. Luettavissa: <https://articles.boss.info/pedal-partners-combining-octave-with-other-effects/> Luettu: 26.2.2025.

Edwards, L. 25.8.2024. Royal Blood Interview: Mike And Ben Talk Their Debut Album's "Luminous Cocktail". Dig!. Luettavissa: <https://www.thisisdig.com/feature/royal-blood-debut-album-mike-kerr-ben-thatcher-interview/>. Luettu: 17.3.2025.

Fitzwater, A. s.a. Noise Gate: Explained. Soundtrap. Luettavissa: <https://www.soundtrap.com/content/blog/noise-gate-explained> Luettu: 25.3.2025.

Johnson, K. 21.8.2014. Out of the Black: An Interview with Royal Blood's Mike Kerr. Notreble. Luettavissa: <https://www.notreble.com/buzz/2014/08/21/out-of-the-black-an-interview-with-royal-bloods-mike-kerr/>. Luettu: 17.3.2025.

Kerr, M. & Thatcher, B. 2021. Royal Blood Answer Their Most Googled Questions |According To Google | Radio X. Video. Katsottavissa: https://www.youtube.com/watch?v=Ve_P1Joe2HQ. Katsottu: 17.3.2025.

Line 6. HX Effects. s.a. Luettavissa: <https://line6.com/hx-effects/> Luettu: 24.3.2025.

O'Connell, S. 2014. Royal Blood. Uncut, 209, s. 77.

Seah, L. s.a. Guitar Effect Pedals – Tuner Pedals. Liberty park music. Luettavissa: <https://www.libertyparkmusic.com/guitar-effect-pedals-tuner-pedals/> Luettu: 25.3.2025.